

POSTANOWIENIE

29 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 29 września 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa MG. I B.C.
przeciwko Skarbowi Państwa-Prokuraturze Rejonowej w J.
o ochronę dóbr osobistych,
na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w Legnicy
zarządzeniem z 13 sierpnia 2025 r., I C 658/25,
o przekazanie do innego sądu równorzędnego,

**odmawia przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi
równorzędnemu (art. 44¹ k.p.c.).**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 13 sierpnia 2025 r. Sąd Okręgowy w Legnicy zwrócił się na podstawie art.44¹ k.p.c. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy I C 658/25 do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu wskazując, że wniesli o to powodowie M.G. i B.C. w sprawie z ich powództwa przeciwko Skarbowi Państwa Prokuraturze Rejonowej w J. o ochronę dóbr osobistych. W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Okręgowy podniósł, że powodowie wskazali w swoim wniosku, że Sąd Okręgowy w Legnicy ma częste kontakty zawodowe z Prokuraturą Rejonową w J., co stwarza ryzyko powstania nieformalnych relacji i uprzedzeń środowiskowych, nawet nieintencjonalnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art.44¹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy może przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego. Ustawa nie definiuje zawartego w przytoczonym przepisie pojęcia „dobro wymiaru sprawiedliwości”; niewątpliwie jednak należy je interpretować w kontekście wartości istotnych dla systemu wymiaru sprawiedliwości z punktu widzenia jego zadań i celów oraz cech, jakimi powinien się charakteryzować, do których należy, między innymi, sprawne, bezstronne i skuteczne zapewnianie obywatelom ochrony prawnej. Przytoczony art.44¹ k.p.c. stanowi odstępstwo od konstytucyjnie chronionego prawa obywatela do rozpoznania jego sprawy przez wyznaczony ustawą właściwy miejscowo i rzeczowo sąd (art.45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej), stąd powinien być wykładany ściśle i stosowany ze szczególną powściągliwością.

O przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu występuje sąd właściwy do rozpoznania sprawy (art.44¹ § 2 k.p.c.), który w uzasadnieniu swojego postanowienia jest zobligowany do wskazania, rzeczywiście występujących w danej sprawie, okoliczności faktycznych, uzasadniających przedmiotowy wniosek, przez osadzenie go w konkretnym kontekście społecznym. Powinien także przedstawić własną ocenę prawną tego kontekstu, umożliwiającą Sądowi Najwyższemu

ustalenie, czy istotnie zachodzą przesłanki do zastosowania w tej konkretnej sprawie art.44¹ § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy w Legnicy nie uczynił zadość tej powinności, ograniczając się do powtórzenia ustawowej formuły z art. 44¹ k.p.c., nie wypełniając jej żadną treścią (nie stanowi tego przytoczenie fragmentu uzasadnienia projektu ustawy, wprowadzającej ten przepis do systemu prawnego), stąd orzeczono, jak w sentencji.

(A.D.)

[a.ł]